

Полтавський державний аграрний університет
Полтавський інститут економіки і права
Полтавський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
Регіональне представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у
Полтавській області
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

Трансформація правової системи України в сучасних умовах

Матеріали II Всеукраїнської інтернет-конференції
20 травня 2025 року

**Полтава
2025**

УДК 34.047(477)

Трансформація правової системи України в сучасних умовах: матеріали II Всеукраїнської інтернет-конференції (Полтава, 20 травня 2025 р.) / ред. кол.: С. О. Гладкий, Х. З. Махмудов, Г. В. Терела та ін. Полтава: ПДАУ, 2025. 149 с.

Конференція зареєстрована в ДУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ) за №348 від 27.03.2025 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавського державного аграрного університету, протокол №12 від 20 червня 2025 р.

У збірці представлено матеріали II Всеукраїнської інтернет-конференції за результатами досліджень щодо трансформації правової системи України в сучасних умовах.

Матеріали призначені для педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів освіти, докторантів, аспірантів, провідних фахівців – практиків, студентів та усіх зацікавлених у позитивних перетвореннях правової системи України.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних, а також відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Голова редакційної колегії:

Гладкий С. О. – професор кафедри підприємництва і права ПДАУ, д. ю. н., професор.

Члени редакційної колегії:

Махмудов Х. З. – завідувач кафедри підприємництва і права ПДАУ, д. е. н., професор;

Басенко Р. О. – завідувач кафедри правознавства та фінансів, заступник директора з науково-педагогічної роботи, міжнародної та грантової діяльності ПШП, к. пед.н., доцент;

Ночовний Ю. В. – начальник відділу правопросвітництва Полтавського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

Носенко В. В. – представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Полтавській області;

Яковенко В. С. – член правління, керівник відокремленого підрозділу ГО «Україна без тортур» в Полтавській області;

Коломоець О. Д. – провідний фахівець з організації наукової роботи Кіровоградського НДЕКЦ МВС України, к.ю.н., доцент, т.в.о. завідувача кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №2 Донецького державного університету внутрішніх справ;

Лисенко Н. В. – завідувач відділу товарознавчих та гемологічних досліджень Полтавського НДЕКЦ МВС України, к.т.н.;

Дубович О. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н.;

Кальян О. С. – професор кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

Коломієць П. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, д. ю. н.;

Купчення Л. І. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н.;

Липій Є. А. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

Осташова В. О. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

Стрілець Б. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н.;

Терела Г.В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. і. н., доцент;

Шведенко П. Ю. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

© Автори тез, включені до збірника, 2025

© Полтавський державний аграрний університет, 2025

ЗМІСТ

Агвердієва Е. Е. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ЯК ЗАСІБ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ.....	7
Алієв Р. В. СУЧАСНА МІСІЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПОРЯДКУ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	10
Атаманчук Н. І. ОЦІНКА ВПЛИВУ ПЕРЕДБАЧУВАНОГО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ПРАВОТВОРЧОМУ ПРОЦЕСІ ЛИТОВСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ: ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	14
Баброцяк С. В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ УТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ МІЛІЦІЇ В РОКИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1921 РОКІВ.....	20
Баброцяк С. В. ПРИНЦИП РОЗПОДІЛУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ В УКРАЇНСЬКОМУ КОНТЕКСТІ.....	24
Баброцяк С. В. ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ І ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНОПРОЄКТІВ УВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМА ЗНИКНЕННЯ ТРЕТЬОГО ЧИТАННЯ.....	28
Бончук В. П. КОРУПЦІЯ: ПСИХОЛОГІЧНІ ВИЯВИ.....	31
Гладкий С. О. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ПОТРЕБИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	35
Глушенко О. О. ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ДІЇ В УКРАЇНІ ВОЄННОГО СТАНУ.....	40
Грицун В. В., Коломієць В. П.	

ЩОДО НЕВІДПОВІДНОСТІ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	44
Гусак Г. С. ВПЛИВ РИМСЬКОГО ПРАВА НА РОЗВИТОК СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРАВА	48
Гусак Г. С., Скляр В. О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИРОДООХОРОННОГО ПРАВА ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ.....	53
Закладна В. В. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	55
Каюн В. О., Вережомська С. Ж., Перун С. В. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	58
Клименко А. В. ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ.....	63
Ковальська Т. А. ПРАВОВА ТА ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «ВЛАСНІСТЬ»	67
Коломієць П. В. ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВТРАТИ ЧИННОСТІ ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСОМ.....	71
Кондуфор Є. О. ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕФОРМДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ	77
Кондуфор Є. О. КОНФЕДЕРАЦІЯ ЯК ФОРМА ДЕРЖАВНОГО УСТРОЮ.....	80
Копил А. О., Коломієць П. В. ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГІДНОЇ ВИНАГОРОДИ ЗА	

ПРАЦЮ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ.....	83
Кудінова-Сінгх А. Г., Гуркіт Сінгх, ШармаДінеш ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА.....	86
Купчення Л. І., Панов Є. М. ПРАВОВІ ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З ОНН ТА ЄС У СФЕРІ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ.....	89
Мансуєва Д.Р. ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	91
Марунич В. В. ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА РОЗВИТОК КРИМІНАЛІСТИЧНИХ МЕТОДІВ І ПРАКТИК В УКРАЇНІ.....	95
Матлак Т. О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ АГЕНТСТВ В УКРАЇНІ.....	98
Михайличенко А. М. МЕТОДИ ПРИРОДОЗНАВСТВА І СОЦІАЛЬНИХ НАУК: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	103
Наливайко Л. А., Коломієць П. В. ВТРАТА ЧИННОСТІ ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ: НАСЛІДКИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	105
Панов Є. М. ВПЛИВ АРТУРА ШОПЕНГАУЕРА НА ГУМАНІЗАЦІЮ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.....	110
Писаренко А. О., Циганок С. Д. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ.....	112
Радько О. О. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА НА ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ: КОНФЛІКТ МІЖ ЗАХИСТОМ ІНВЕСТОРІВ ТА СУВЕРЕНІТЕТОМДЕРЖАВ У СФЕРІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	117
Собецька Ю. В.	

ПРОБЛЕМАТИКА СПАДКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК В ПЕРІОД ВІЙНИ.....	120
Стрілець Б. В. ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ТА ЕКСТРАТЕРИТОРІАЛЬНА ДІЯ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	123
Терела Г. В., Стрілець В. В. ТРУДОВИЙ КОМПЛАСЕНС: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ.....	126
Терела М. А. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	131
Терно Р. В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ МЕДІАЦІЇ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	136
Яхнич Я. В. ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРАВОРОЗУМІННЯ.....	141
Яхнич Я. В., Михайліченко А. М. ОКРЕМІ ПРАВОВІ ПИТАННЯ РИБАЛЬСТВА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	144

8. Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2015/849 від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, про внесення змін до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 648/2012 та про скасування Директиви Європейського Парламенту і Ради 2005/60/ЄС та Директиви Комісії 2006/70/ЄС.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_037-15/ed20180709#n73

Коломієць П. В.,
д. ю. н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права,
Полтавський державний аграрний університет

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВТРАТИ ЧИННОСТІ ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСОМ

Перший пішов... Скасовується Господарський кодекс України, а отже, розпочалися активні дії у сфері трансформації правової системи України. Законом України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб», прийнятим 09.01.2025 року № 4196-IX, який набрав чинності 28.02.2025 року, визначено ключову дату, а саме 28.08.2025 року (дата введення в дію цього закону), тобто історичний день, з якого втрачає чинність Господарський кодекс України (далі – ГК України) [1].

Цей Закон визначає правові та організаційні засади діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб. Перехідний період цим Законом визначається як трирічний строк, що починається з дня введення в дію цього Закону.

Для довідки, ГК України набув чинності 01.01.2004 року, тобто проіснував більше 20 років. ГК України [2] встановлював, відповідно до

Конституції України [3], правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базувалася на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності.

ГК України мав на меті забезпечення зростання ділової активності суб'єктів господарювання, розвиток підприємництва і на цій основі підвищення ефективності суспільного виробництва, його соціальну спрямованість відповідно до вимог Конституції України, утвердження суспільного господарського порядку в економічній системі України, сприяння гармонізації її з іншими економічними системами.

Цікавим є те, що на відміну від світового тренду, в Україні відмовилися від назви «комерційний кодекс» під час прийняття ГК України. Відповідно до зауважень та пропозицій народних депутатів України до редакції проєкту Господарського (комерційного) кодексу України, прийнятої в попередньому читанні, з назви проєкту слово «комерційний» було вилучено і викладено назву у редакції: «Господарський кодекс України» [4].

Проте, світова практика вбачає використання саме назви «Комерційний кодекс», хоча із можливими варіаціями:

- 1) Комерційний кодекс Австрії [5];
- 2) Кодекс економічного права Бельгії [6];
- 3) Комерційний кодекс (закон) Латвії [7];
- 4) Комерційний кодекс Люксембургу [8];
- 5) Комерційний кодекс Нідерландів [9];
- 6) Комерційний кодекс Німеччини [10];
- 7) Комерційний кодекс Південної Кореї [11];
- 8) Єдиний комерційний кодекс Сполучених штатів Америки [12];
- 9) Комерційний кодекс Франції [13];
- 10) Кодекс економічної діяльності Естонії [14];
- 11) Комерційний кодекс Японії [15].

Також варто вказати наступне. Ще на етапі прийняття ГК України у Пропозиціях Президента України до Господарського кодексу України та

Цивільного кодексу України, а також до Закону України «Про порядок введення в дію Господарського кодексу України», Закону України «Про введення в дію Цивільного кодексу України» від 14.02.2002 року, наголошувалося: «Ці Кодекси не узгоджуються між собою, одні й ті самі положення регулюються по-різному, обидва Кодекси містять численні положення, які не відповідають Конституції України, міжнародно-правовим зобов'язанням України. ...

Підсумовуючи викладене, не може бути підписано і взято до виконання Господарський кодекс України і Цивільний кодекс України, які не тільки не вирішують існуючих проблем правового регулювання приватних і публічних відносин, а й не відповідають проголошеним Конституцією України загальним засадам, змісту і спрямованості діяльності держави, які полягають у захисті й гарантуванні прав і свобод людини, відповідальності держави перед людиною за свою діяльність (стаття 3)» [16].

Пунктом 6 статті 17 Закону України від 09.01.2025 року № 4196-IX [1] внесено зміни до 47 законодавчих актів України, проте варто наголосити, що в один із найголовніших законодавчих актів України у сфері забезпечення економічної безпеки, а саме в Податковий кодекс України, зміни не вносяться, що в свою чергу може породити проблему відсутності захисту національних інтересів у сфері оподаткування.

В нормах Основного Закону [3] прослідковується взаємозв'язок між статтями 17 (забезпечення економічної безпеки як складової національної безпеки є однією з найважливіших функцій держави) та пунктом 17 частини першої статті 92 Конституції України (основи національної безпеки визначаються виключно законом). Конкретні засоби й шляхи забезпечення національної безпеки України обумовлюються пріоритетністю національних інтересів, а національні інтереси України та їх пріоритетність обумовлюються конкретною ситуацією, що складається в країні та за її межами. Але жоден із пріоритетів у сфері національної безпеки неможливо реалізувати без відповідного фінансового забезпечення, а бюджет держави Україна

наповнюється насамперед податками. Податкова безпека як елемент фінансової безпеки є невід'ємним елементом складного комплексу національної безпеки, адже основною роллю й основним завданням податкової безпеки є забезпечення захисту своєчасних і повним обсягом надходжень податкових платежів до дохідної частини бюджетів усіх рівнів, тобто суспільні відносини у сфері податкової безпеки потребують обов'язкового юридичного закріплення в нормах податкового законодавства [17, с. 7–8].

Список використаних джерел

1. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 № 4196-IX. *Голос України* від 27.02.2025. № 40.

2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18. Ст. 144.

3. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

4. Порівняльна таблиця до другого читання проекту Господарського (комерційного) кодексу України від 19.06.2001. URL: https://static.rada.gov.ua/osmir/tables/06_2001/TABL53700002.html. (дата звернення: 08.05.2025).

5. Bundesrechtskonsolidiert: GesamteRechtsvorschriftfürUnternehmensgesetzbuch. 01.01.2007. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001702>. (дата звернення: 10.05.2025).

6. Codededroitéconomique. 28 FEVRIER 2013. URL: https://www.ejustice.just.fgov.be/img_l/pdf/2013/02/28/2013A11134_F.pdf. (дата звернення: 10.05.2025).

7. CommercialLaw. 13.04.2000. URL: <https://likumi.lv/ta/id/5490-komerclikums>. (дата звернення: 10.05.2025).

8. Codedecommerce. 01/11/2023. URL: <https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/code/commerce/20231101>. (дата звернення: 10.05.2025).
9. WetboekvanKoophandel. Geldendvan 01-01-2015 t/m. URL: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0001838/2015-01-01>. (дата звернення: 10.05.2025).
10. Handelsgesetzbuch. Ausfertigungsdatum: 10.05.1897. URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/hgb/HGB.pdf>. (дата звернення: 10.05.2025).
11. CommercialAct. ActNo. 17354, Jun. 9, 2020. URL: https://elaw.klri.re.kr/kor_service/lawView.do?hseq=54525&lang=ENG. (дата звернення: 10.05.2025).
12. UniformCommercialCode. 1952. URL: <https://www.law.cornell.edu/ucc>. (дата звернення: 10.05.2025).
13. Codedecommerce. 01 septembre 2000. URL: https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000005634379. (дата звернення: 10.05.2025).
14. GeneralPartoftheEconomicActivitiesCodeAct. Entryintoforce 01.07.2014. URL: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/522082014004/consolide>. (дата звернення: 10.05.2025).
15. CommercialCode. ActNo. 48 ofMarch 9, 1899. URL: <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/en/laws/view/4293>. (дата звернення: 10.05.2025).
16. Пропозиції Президента України до Господарського кодексу України та Цивільного кодексу України, а також до Закону України «Про порядок введення в дію Господарського кодексу України», Закону України «Про введення в дію Цивільного кодексу України» від 14.02.2002 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=0891&skl=5. (дата звернення: 08.05.2025).

17. Коломієць П. В. *Концептуальні аспекти правового забезпечення податкової безпеки України*: монографія. Державний податковий університет. Ірпінь; Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2023. 468 с.

Кондуфор Є. О.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 081 Право,
Полтавський державний аграрний університет
Науковий керівник: **Стрілець Б.В.,**
к.ю.н., доцент кафедри підприємства і права,
Полтавський державний аграрний університет

ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕФОРМ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Реформування державного управління в Україні є однією з важливих передумов модернізації та наближення України до європейських стандартів, а також передумовою забезпечення ефективного функціонування країни в умовах політичних, соціально-економічних та безпекових викликів. В умовах сьогодення особливо важливим є запровадження таких принципів, як відкритість, підзвітність, прозорість, ефективність та орієнтація на потреби громадян. Метою реформи є створення ефективної, професійної, політично нейтральної та інноваційної системи державного управління, здатної відповідати викликам часу та задовольняти попит населення на якісні послуги. Питаннями реформування державного управління активно займалися зарубіжні науковці, зокрема Дуглас Норт, Елінор Остром, Герберт Саймон, які сформулювали теоретичні основи нової публічної адміністрації, теорії інституціоналізму та прийняття управлінських рішень. Серед українських дослідників значний внесок зробили